

**ІРКЛІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЗОЛОТОНІСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**Восьмого скликання
П'ятдесят третя сесія**

Р І Ш Е Н Н Я

24.04.2025
с. Іркліїв

№ 53-3/VIII

**Про затвердження комплексної
Програми запобігання та протидії
домашньому насильству та насильству
за ознакою статі, забезпечення гендерної
рівності та протидії торгівлі людьми на
2025-2030 роки**

Відповідно до пункту 22 першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Сімейного кодексу України, Законів України «Про охорону дитинства», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про протидію торгівлі людьми», з метою реалізація гендерної політики, спрямованої на утвердження в суспільстві соціальної справедливості та гендерної рівності; підтримку сімей, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, їх повновартісної участі у розбудові громадянського суспільства, подолання таких негативних явищ у суспільстві, як домашнє насильство та торгівля людьми, Іркліївська сільська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити комплексну Програму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на 2025-2030 роки, що додається.
2. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань охорони здоров'я, соціального захисту населення, техногенної безпеки і надзвичайних ситуацій.

Сільський голова

Анатолій ПИСАРЕНКО

Додаток
до рішення Іркліївської сільської ради «Про
затвердження комплексної Програми запобігання
та протидії домашньому насильству та
насильству за ознакою статі, забезпечення
гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на
2025-2030 роки» № 53-3/VIII від 24.04.2025 року

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМИ

З запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на 2025- 2030 роки

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Назва Програми	Комплексна програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на 2025-2030 роки
2.	Ініціатор розроблення Програми	Відділ соціального захисту і охорони здоров'я виконавчого комітету Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області
3.	Закони України, відповідно до яких розроблена Програма	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закони України «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидії домашньому насильству», «Про протидію торгівлі людьми», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Указу Президента України від 21.09.2020 № 398/2020 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства», постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 року №658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», постанови Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2021 року №145 «Питання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року»
4.	Розробник Програми	Відділ соціального захисту і охорони здоров'я виконавчого комітету Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області
5.	Відповідальний виконавець Програми	Виконавчий комітет Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області, Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області
6.	Учасники Програми	Виконавчий комітет Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області, Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області

		району Черкаської області
7.	Термін реалізації Програми	2025-2030 роки
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	Визначатиметься, враховуючи фінансову спроможність бюджету Іркліївської сільської територіальної громади на підставі обґрунтованих розрахунків, поданих відповідальним виконавцем Програми
9.	Основні джерела фінансування Програми	Місцевий бюджет Іркліївської сільської територіальної громади, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством

1. Загальні положення

Програма розроблена на підставі Сімейного кодексу України, законів України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про охорону дитинства», Указу Президента «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства» від 21.09.2020 р. №398/2020, Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2021 року № 145 «Питання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 800-р «Концепція Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2025 року» та Постанова Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 930 «Деякі питання забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

Однією з найбільш гострих проблем загалом в Україні є домашнє насильство, як по відношенню до жінок та дітей, так і по відношенню до чоловіків. Проте практика свідчить, що найбільш страждають від домашнього насильства жінки, діти, особи похилого віку та особи з інвалідністю. Діти страждають не тільки від насильства по відношенню саме до них, а й спостерігаючи насильство по відношенню до членів своєї родини. А в подальшому майбутньому своєму житті діти переносять таку модель поведінки й у свої власні родини.

Домашнє насильство негативно впливає на здоров'я постраждалих, зокрема на репродуктивне, що призводить до зниження рівня народжуваності та збільшення народження дітей з вадами здоров'я. Відсутня правова обізнаність громадян щодо проявів гендерної дискримінації в різних сферах. Торгівля людьми є актуальною проблемою сьогодення та суттєвою загрозою для громадян.

Ефективна державна політика у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, попередження торгівлі людьми, забезпечення гендерної рівності є одним з найважливіших інструментів розвитку громади, зростання добробуту її громадян та вдосконалення суспільних відносин.

Комплексна програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на 2025-2030 роки (далі – Програма) – це комплекс заходів, спрямованих на створення ефективного механізму партнерства та взаємодії між суб'єктами, які реалізують заходи щодо протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, захист прав постраждалих осіб.

1. 1 Домашнє насильство

Насильство щодо жінок виступає одним з головних порушень прав людини, причини якого пов'язані з нерівним розподілом ресурсів та повноважень між жінками та чоловіками. Окрім безпосередньої шкоди для здоров'я та добробуту постраждалих, насильство має вагомі суспільні наслідки,

які вимірюються грошовими, трудовими та нематеріальними втратами, виявляються у формі поточних, довготривалих або відкладених ефектів. Економічні втрати внаслідок насильства щодо жінок розподіляються між різними представниками суспільства, включаючи самих потерпілих, членів їхніх сімей та кривдників, роботодавців, які несуть збитки внаслідок непрацездатності працівників, державні та громадські організації, які надають послуги жертвам, страхові фонди та бюджети різного рівня, платників податків та економіку країни загалом. Непрямі витрати пов'язані з психологічними наслідками насильства, які можуть призводити до стресових розладів, впливати на дітей, які стали свідками подібних випадків, ускладнювати сімейні стосунки та погіршувати якість життя постраждалих, що наразі складно оцінити економічним еквівалентом.

Економічна оцінка наслідків насильства щодо жінок ускладнюється високою латентністю (прихованим характером) злочинів, оскільки незначна частина постраждалих звертається по сторонню допомогу, побоюючись можливого суспільного осуду, звинувачень у провокативній поведінці або відплати від кривдника. Низький рівень довіри населення до правоохоронних органів призводить до неповного обліку випадків насильства, а брак спеціалізованих послуг для жертв — до низького рівня звернень за підтримкою.

1.2 Торгівля людьми

Торгівля людьми – одна з актуальних проблем сучасної України й усього світу. Торговля людьми посідає третє місце у світі за масштабами і прибутковістю після торгівлі наркотиками та зброєю. Навіть зараз, незважаючи на всебічне висвітлення цієї проблеми в засобах масової інформації, люди через матеріальну потребу їдуть у пошуках роботи за кордон. З огляду на загострення проблем сімей, запобігання проявам демографічної кризи, розв'язання гендерних проблем, з'явилася потреба у ґрунтовному розробленні цілісної системи заходів з урахуванням сучасних реалій: ринкової економіки, соціального партнерства, всього того, що покликане зробити життя кожної окремої сім'ї повноцінним і ефективним.

Розроблення Програми зумовлене необхідністю реалізації сучасної державної сімейної та гендерної політики, спрямованої на забезпечення сприятливих умов для всебічного розвитку сім'ї та кожного з її членів, найповнішу реалізацію нею своїх функцій, поліпшення життєвого рівня, підвищення ролі сім'ї як основи суспільства, формування гендерної культури населення, запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, протидії торгівлі людьми.

Реалізація Програми дозволить ефективніше забезпечити впровадження заходів, спрямованих на поліпшення становища сім'ї; рівної участі жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності; попередження домашнього насильства у всіх його проявах, протидію торгівлі людьми з використанням принципів системності, координації взаємодії виконавчих органів міської ради, громадських організацій та самих громадян, що потребують допомоги.

1.3 Гендерна політика

Гендерна політика – це комплексна цілеспрямована діяльність держави,

міжнародних та недержавних організацій щодо інтегрування гендерного підходу для ліквідації всіх форм дискримінації за ознакою статі в суспільстві. Таким чином, вона є не окремим напрямом державної політики, а інтегруючим компонентом усіх складових політики держави, який враховує її вплив на представників різної статі. Просуваючись на шляху інтегрування в європейське співтовариство, Україна орієнтується на досягнуті ним стандарти, в тому числі і в питаннях гендерної політики.

Конституція України гарантує забезпечення прав і свобод людини, рівність прав жінки і чоловіка наданням рівних можливостей у праці та винагороді за неї, створенням державою умов для повного здійснення громадянами права на працю та гарантуванням рівних можливостей у виборі професії та роду трудової діяльності. Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей: у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які надають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям.

Суспільні гендерні стереотипи створюють перешкоди та обмеження для вільного вибору способу життя, у тому числі професійної та суспільної реалізації, сімейного життя як для жінок, так і для чоловіків. Залишається слабким механізм захисту та надання допомоги постраждалим від дискримінації за ознакою статі, особливо груп із підвищеним ризиком вразливості до множинної дискримінації. Процес упровадження принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в усі сфери життєдіяльності суспільства гальмує відсутність комплексної системи проведення гендерної правової експертизи, недостатній обсяг статистичних показників, відсутність гендерної складової у регіональних програмах, документах, стратегіях, планах на всіх рівнях.

2. Мета і завдання Програми

Метою Програми є удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, торгівлі людьми, створення умов впровадження гендерних підходів в усі сфери життєдіяльності суспільства та в умовах децентралізації з урахуванням міжнародних стандартів, законів України «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про протидію торгівлі людьми», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Указу Президента України від 21 вересня 2020 р. № 398 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства».

Основними завданнями Програми є:

- реалізація комплексної державної політики щодо попередження домашнього насильства і насильства за ознакою статі;
- забезпечення ефективної системи раннього виявлення сімей, у яких вчиняється домашнє насильство і насильство за ознакою статі або є реальна загроза його вчинення, та організації соціального супроводу таких сімей;
- підвищення рівня правової культури населення та поінформованості про проблему домашнього насильства і насильства за ознакою статі шляхом проведення широкомасштабної інформаційно-просвітницької та роз'яснювальної роботи;
- створення дієвої системи надання допомоги потерпілим від домашнього насильства і насильства за ознакою статі;
- організація фахової підготовки кадрів з питань запобігання та протидії всім формам насильства щодо жінок, дітей, надання допомоги постраждалим від домашнього насильства;
- протидія торгівлі людьми: впровадження ефективного механізму взаємодії у сфері протидії торгівлі людьми та захист прав осіб, що постраждали від торгівлі людьми, надання їм допомоги;
- гендерна рівність: удосконалення механізму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства та впровадження європейських стандартів рівності.

3. Шляхи і способи розв'язання проблеми

Основними шляхами розв'язання проблем стосовно гендерної рівності, домашнього насильства та торгівлі людьми є:

- подолання гендерних стереотипів;
- підтримка громадських ініціатив, спрямованих на формування гендерної культури, подолання стереотипів щодо ролі та місця жінки у суспільстві;
- проведення інформаційно-просвітницької роботи з ліквідації всіх форм дискримінації, запобігання домашньому насильству та насильству за ознакою статі, протидії торгівлі людьми.

Програму спрямовано на проведення заходів та інформаційних кампаній, створення соціальних та економічних умов для належного функціонування, розвитку сім'ї як основи суспільства, утвердження рівних прав чоловіків та жінок, проведення профілактичної та інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо попередження домашнього насильства та насильства за ознакою статі, протидії торгівлі людьми, впровадження дієвого механізму ресоціалізації жертв жорстокого поводження в сім'ї та поза нею, жертв торгівлі людьми.

4. Очікувані результати та ефективність Програми

Завдяки реалізації заходів Програми прогнозується створення сприятливих умов для вдосконалення роботи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності

та протидії торгівлі людьми щодо реагування на факти вчинення такого насильства, надання допомоги і захисту постраждалим особам, роботи з кривдниками.

У результаті реалізації комплексу заходів, визначених Програмою, очікується досягнення таких основних кількісних і якісних показників цієї сфери:

- мінімізація асоціальних проявів насильства у сім'ї (зменшення кількості сімей, у яких існує ризик вчинення домашнього насильства);
- охоплення різних категорій населення інформаційно-просвітницькими послугами з питань репродуктивного здоров'я, виховання дітей, вирішення конфліктів, формування ненасильницької моделі поведінки, сімейних цінностей та традицій;
- підвищення рівня педагогічної культури батьків, їх відповідальності за здоров'я та виховання дітей;
- підвищення рівня обізнаності суспільства щодо форм та проявів домашнього насильства, його причин та наслідків, формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі родинних відносин, жорстокого поводження з дітьми;
- посилення ефективності взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі;
- підвищення рівня професійної компетенції працівників громади щодо запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі;
- удосконалення системи надання допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства;
- посилення координації діяльності органів виконавчої влади, громадських організацій у сфері протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі
- зменшення проявів упередженого ставлення до осіб, які постраждали від торгівлі людьми, підвищення рівня довіри до органів виконавчої влади, які проводять заходи у сфері протидії торгівлі людьми;
- запровадження дієвого механізму щодо виявлення та ідентифікації осіб, які постраждали від торгівлі людьми, на регіональному та місцевих рівнях;
- забезпечення належного захисту та надання комплексної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми, з урахуванням потреб окремих груп таких осіб;
- здійснення заходів щодо мінімізації випадків торгівлі людьми;
- створення ефективної системи співпраці органів державної влади, міжнародних і громадських організацій, діяльність яких спрямована на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у суспільстві;
- створення умов для своєчасного виявлення фактів дискримінації за ознакою статі та забезпечення надання ефективної допомоги постраждалим від дискримінації на всіх рівнях;

5. Обсяги та джерела фінансування

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету у межах загальних асигнувань, благодійних внесків, інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування Програми уточняється щороку під час складання проєкту місцевого бюджету на відповідний рік з урахуванням фінансових можливостей

6. Організація і контроль за виконанням Програми

Організація виконання Програми покладається на органи, які визначені відповідальними виконавцями заходів Програми.

Програма передбачає здійснення заходів:

№	Зміст заходів	Термін виконання	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
1	Проведення інформаційно-просвітницьких заходів з питань запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності, протидії торгівлі людьми	Постійно	Місцевий бюджет Іркліївської сільської територіальної громади, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	Виконавчий комітет Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області, Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області
2	Організація та проведення спільних семінарів, круглих столів для суб'єктів взаємодії у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності, протидії торгівлі людьми	Постійно	Місцевий бюджет Іркліївської сільської територіальної громади, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	Виконавчий комітет Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області, Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області
3	Проведення індивідуальних та	Постійно	Місцевий бюджет	Виконавчий комітет Іркліївської

	групових заходів з профілактики домашнього насильства для сімей		Іркліївської сільської територіальної громади, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	сільської ради Золотоніського району Черкаської області, Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області
4	Забезпечення надання соціальних послуг сім'ям, в яких виявлені випадки домашнього насильства, у тому числі сім'ям з дітьми	Постійно	Місцевий бюджет Іркліївської сільської територіальної громади, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області
5	Забезпечення проведення профілактичної роботи з учнями навчальних закладів щодо питань запобігання та протидії домашньому насильству	Постійно	Місцевий бюджет Іркліївської сільської територіальної громади, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	Виконавчий комітет Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області, Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області
6	Проведення заходів, спрямованих на підвищення рівня обізнаності населення щодо своїх людських прав, а також проблем гендерної рівності	Постійно	Місцевий бюджет Іркліївської сільської територіальної громади, інші джерела фінансування, не заборонені	Виконавчий комітет Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області, Комунальний заклад «Центр надання соціальних

			законодавством	послуг» Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області
--	--	--	----------------	--

Секретар сільської ради

Антоніна КУЛИК

Додаток
до Програми запобігання та протидії
домашньому насильству та насильству за
ознакою статі, забезпечення гендерної рівності
та протидії торгівлі людьми на 2025-2030 роки

Фінансування комплексної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на 2025-2030 роки

№	Заходи	Термін виконання заходу	Відповідальні виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн.						Очікуваний результат
					2025	2026	2027	2028	2029	2030	
1	Фінансування надання соціальних послуг: «надання притулку», «представництво інтересів»	Січень-грудень	Виконавчий комітет Іркліївської сільської ради Золотоніського району Черкаської області, комунальна установа «Центр надання соціальних послуг» Новодмитрівської сільської ради	Місцевий бюджет Іркліївської сільської територіальної громади, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	70 000	70000	75000	75000	75000	75000	

Секретар сільської ради

Антоніна КУЛИК

